

**Lietuvos Respublikos žemės ūkio
ministerijai**

2023-08-10

Nr. 40

**Kopija
Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijai |
Valstybinei augalininkystės tarnybai**

Nr. TAIS 23-11249

DĖL ĮSAKYMO PROJEKTO

Išnagrinėję pateiktą derinti LR žemės ūkio ministro 2004 m. kovo 24 d. įsakymo Nr. 3D-118 „Dėl Leidimų prekiauti augalų apsaugos produktais, tapačiais Lietuvos Respublikoje registruotiems augalų apsaugos produktams, išdavimo ir panaikinimo taisyklių ir Leidimų naudoti asmeninėms reikmėms augalų apsaugos produktus, tapačius Lietuvos Respublikoje registruotiems augalų apsaugos produktams, išdavimo ir panaikinimo taisyklių patvirtinimo“ projektą (toliau – įsakymo projektas), teikiame pastabas:

1. Aiškinamajame rašte nurodytos įsakymo projekto rengimo priežastys neįtikina, nes 2022 m. rugpjūčio 31 d. Komisijos reglamentas (ES) 2022/1438 nekeitė Reglamento (EB) Nr. 1107/2009 52 straipsnio nuostatų.
2. Remiantis praktine patirtimi ir Lietuvos Respublikos Teismų praktika administracinėse bylose (pvz. Nr. A8-222-610/2021) dėl paralelinės prekybos / prekybos tapačiais produktais palengvintų taisyklių panaudojimo falsifikuotų produktų įvežimui („legalizavimui“) yra nesuprantamas projekto rengėjų tikslas mažinti saugiklius, t. y. atsisakyti draudimo perpakuoti, kuris nuo 2019 m. birželio mėn. turėjo lemiamos įtakos skaidrinant tapačių augalų apsaugos produktų rinką ir reikšmingai užkardė falsifikuotų produktų „legalų“ pateikimą į rinką.
3. Asociacija teikė argumentus ir pasiūlymus drausti ne tik perpakuoti Lietuvos Respublikoje tapačius augalų apsaugos produktus, bet ir drausti tapačių perpakuotų produktų ne originaliose gamintojo pakuotėse įvežimą 2023-04-04 raštu Nr. 20, tačiau į juos neatsižvelgta ir derinimo pažymoje nepateikti argumentai, kodėl į pateiktas pastabas neatsižvelgta. Raštas pakartotinai pridedamas. Nors tapačių augalų apsaugos produktų perpakavimas ES reglamentais nėra draudžiamas, toks draudimas yra adekvati priemonė, atsižvelgiant į situaciją Lietuvoje ir siekiant sumažinti klastočių tiekimą rinkai išnaudojant prekybos tapačiais produktais reglamentavimo spragas. Atsižvelgiant į SESV 36 str. valstybės narės gali taikyti pagrįstus ribojimus.

4. Leidimų prekiauti augalų apsaugos produktais, tapačiais Lietuvos Respublikoje registruotiems augalų apsaugos produktams, išdavimo ir panaikinimo taisyklių projektas (toliau-prekybos tapačiais taisyklių projektas) neturėtų sudaryti sąlygų išnaudoti palengvintos tapačių augalų apsaugos produktų tiekimo rinkai tvarkos falsifikatų teikimui rinkai, todėl siūlome projektą taisyti iš esmės, žr. daugiau argumentų asociacijos 2023-04-04 rašte Nr. 20.

4.2. Prekybos tapačiais taisyklių projekto 7.6 punktas pildytinas dėl pakuotės. Gairių dokumente SANCO/10524/2012 14-7-2015, vers.5.2. (toliau – gairės) ir Reglamento (EB) Nr. 1107/2009 nurodytas platesnis reikalavimas: pakuotės medžiagiškumas, gebėjimas nereaguoti su turiniu, išlaikyti pakuotę sandarią visą produkto naudojimo laiką ir pan. Pakuotė (plačiąja prasme) yra registracijos subjektas, todėl vieno produkto pakuotės stabilumo tyrimai negalioja kito medžiagiškumo, bet tos pačios talpos pakuotei.

4.3. Prekybos tapačiais taisyklių projekto 8 ir 16 punktai pildytini / taisytini numatant būtinybę tapatų produktą tiekti originalioje gamintojo pakuotėje.

4.4. Būtina atsižvelgti į gairių 4.4.1 punktą dėl intelektinės nuosavybės.

4.5. Prekybos tapačiais taisyklių projektas taisytinis iš esmės pagal Gairių 4.2 ir 4.3 punktus dėl specifikacijų (įskaitant veikliosios medžiagos kiekį, apsaugines medžiagas, sinergiklius, taip pat ko-formuliantus, svarbias ir reikšmingas priemaišas (*relevant and significant impurities – angl.*)).

4.6. Prekybos tapačiais taisyklių projekto VIII skyrius taisytinis atsižvelgiant į gairių 6 punktą, ypač į 6.4.2. ir 6.4.3 papunkčius.

5. Leidimų naudoti asmeninėms reikmėms augalų apsaugos produktus, tapačius Lietuvos Respublikoje registruotiems augalų apsaugos produktams, išdavimo ir panaikinimo taisyklių projekte (toliau – Naudojimo asmeninėms reikmėms taisyklių projektas) nei Naudojimo asmeninėms reikmėms taisyklių projekto 4 punkte nėra apibrėžta kaip suprantamas asmeninis naudojimas, ypač tai aktualu juridinio asmens atveju .t. y. kaip suprantamas asmeninis naudojimas juridinio asmens atveju, nes perdavimas kitam asmeniui – už pinigus ar nemokamai – yra tiekimas rinkai ir taikomi visi su tuo susiję reikalavimai. Pvz., jei kooperatyvas įsigys tapatų augalų apsaugos produktą juridinio asmens asmeninėms reikmėms, jo perdavimas kooperatyvo nariams yra tiekimas rinkai (žr. REACH reglamento 3 str. 12 dalį: **tiekimasis rinkai** — cheminės medžiagos tiekimas arba **bet koks perdavimas kitam asmeniui už mokesť arba nemokamai**). Ignoruojant bendruosius cheminių medžiagų ir mišinių tvarkymo principus, kurie taikomi ir augalų apsaugos produktams, kuriamos nelygiavertės konkurencinės sąlygos ūkio subjektams, priklausomai nuo jų veiklos formos ir tokiu būdu

sudaromos sąlygos „apeiti“ tiekimo rinkai ir prekybos augalų apsaugos produktais reikalavimus.

5.1. Be to, gairėse nurodyta, kad tokie leidimai taikomi ribotam kiekiui (*for limited quantities* – angl.), tačiau Naudojimo asmeninėms reikmėms taisyklių projekte nėra nuorodos į ribotą kiekį.

5.2. Naudojimo asmeninėms reikmėms taisyklių projekto 7.6 prašoma tik informacijos apie pakuotės dydį, tačiau Gairės ir Reglamentas (EB) Nr. 1107/2009 nurodytas platesnis reikalavimas: pakuotės medžiagiškumas, gebėjimas nereaguoti su turiniu, išlaikyti pakuotę sandarią visą produkto naudojimo laiką ir pan. Pakuotė (plačiaja prasme) yra registracijos subjektas. Žr. rašto 4.2 punktą.

5.3. Tikslintinas 12.3 punktas dėl pažymėjimo pavadinimo.

5.4. Siūlome Naudojimo asmeninėms reikmėms taisyklių 29 punktą papildyti „ <...> ir įvežti perpakuotus <...>“.

6. Kadangi įsakymo projektas susijęs su bendraisiais cheminių medžiagų ir mišinių valdymo reikalavimais (ypač REACH ir CLP reglamentais), įsakymo projektas derintinas su LR aplinkos ministerija.

7. Antikorupcinio vertinimo pažyma taisytina, nes įsakymo projektas sudaro išskirtines ar nevienodas sąlygas subjektams, su kuriais susijęs teisės akto įgyvendinimas.

Apibendrinant pateiktas pastabas, įsakymo projektas taisytinas iš esmės, siekiant vengti sudaryti išskirtines konkurencines sąlygas tam tikriems ūkio subjektams, numatyti išimtis nevykdyti tiekimo rinkai reikalavimų ir „legalizuoti“ prekybą klastotėmis. Teisės aktas turėtų sudaryti lygias konkurencines sąlygas visiems ūkio subjektams ir sudaryti teisinę prielaidą prekybos falsifikuotais augalų apsaugos produktais, prisidengiant tapačių augalų apsaugos produktų leidimais, tiekimo rinkai užkardymui. Dar kartą pabrėžiame, kad paralelinė prekyba, prekyba tapačiais produktais yra normali praktika, tačiau nepateisinama, kai teisės aktu sudaromos reglamentavimo spragos, kurios išnaudojamos prekybai falsifikatais „legalizuoti“.

PRIDEDAMA: Asociacijos 2023-04-04 rašto Nr. 20 kopija, 3 lapai.

Direktorė

Zita Varanavičienė

--